

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

nimi: MTÜ Mondo

registrikood: 80260583

tänava/talu nimi, Telliskivi tn 60a/5
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postishtnumber: 10412

e-posti aadress: mondo@mondo.org.ee

veebilehe aadress: www.mondo.org.ee

Sisukord

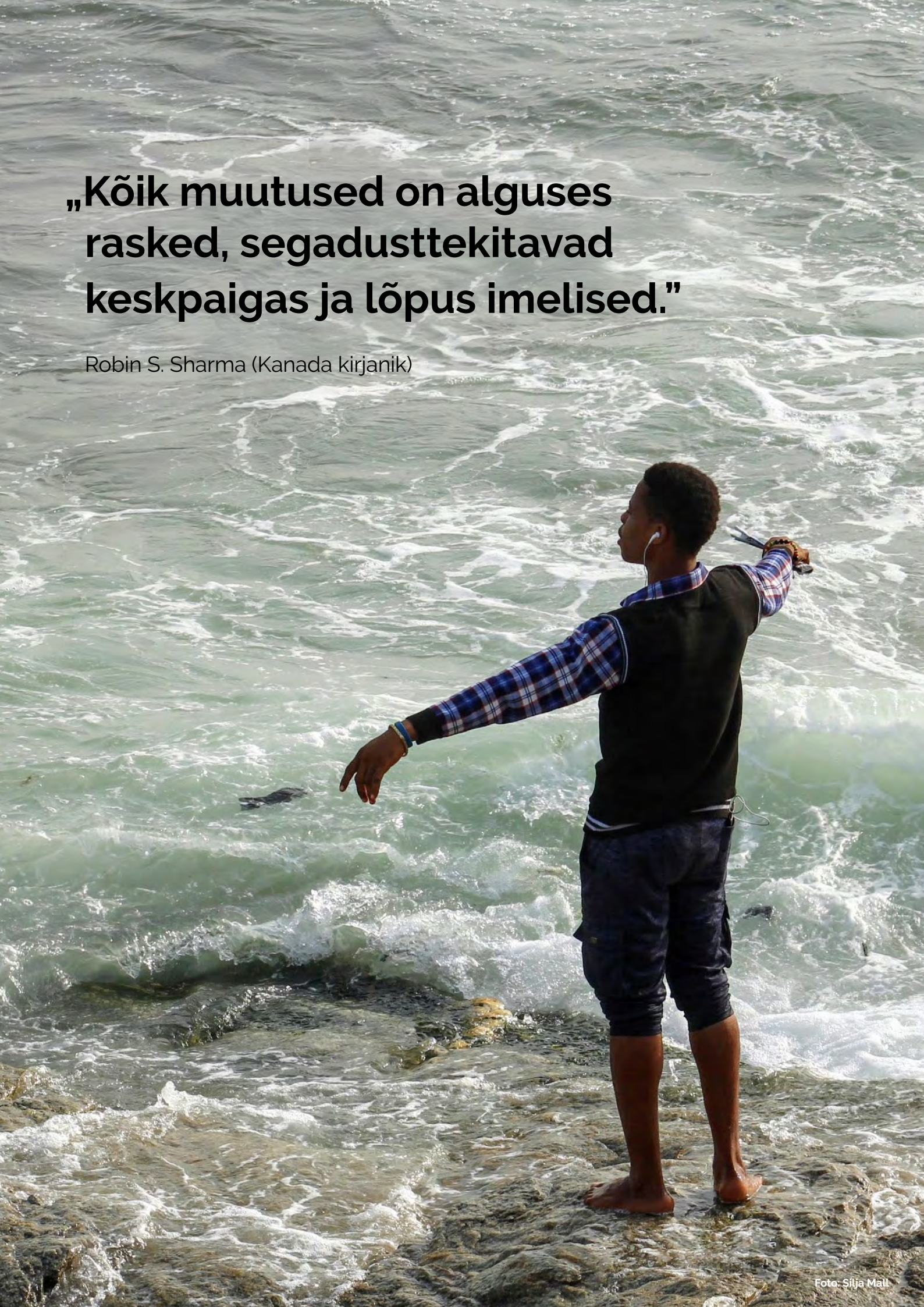
Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	34
Bilanss	34
Tulemiaruanne	35
Rahavoogude aruanne	36
Netovara muutuste aruanne	37
Raamatupidamise aastaaruande lisad	38
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	38
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	40
Lisa 3 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	40
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	41
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	41
Lisa 6 Annetused ja toetused	44
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	44
Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	44
Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused	45
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	45
Lisa 11 Tööjõukulud	46
Lisa 12 Seotud osapooled	46
Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva	47
Aruande allkirjad	48
Vandeaudiitori aruanne	49

MTÜ MONDO TEGEVUSARUANNE 2020

**„Kõik muutused on alguses
rasked, segadusttekitavad
keskpaigas ja lõpus imelised.”**

Robin S. Sharma (Kanada kirjanik)

MTÜ Mondo on 2007. aastal asutatud vabaühendus, mille põhikirjalised eesmärgid on:

- looduskatastroofide ja inimtegevuse tõttu tekkinud inimkannatuste leevendamine rahvusvahelisel tasandil ja Eesti-siseselt;
 - vaesuse ja haavatavuse vähendamine arengumaades jätkusuutlike ja kogukonnapõhiste meetmete abil;
 - inimõiguste ja demokraatia kaitsmine ning inimestevahelise arusaamise ja rahu edendamine;
 - Eesti avalikkuse teadlikkuse suurendamine rahvusvahelistest humanitaar- ja arenguprobleemidest ning nende lahendustest.
- ▶ **ME USUME**, et stabiilne ja hooliv maailm on võimalik, kus kõigil on võimalus inimväärses eluks. Me usume, et vahetu koostöö ja solidaarsus arengumaade kogukondadega on võti vaesuse leevendamiseks ja inimeste heaolu suurendamiseks.
- ▶ **ME SEISAME** rahvusvaheliste humanitaarprintsiipide, demokraatlike põhimõtete, inimõiguste kaitse, inimväärikuse ja sotsiaalse võrdsuse eest.
- ▶ **ME AITAME** inimesi kriisiolukordades, loome püsivaid ja uuenduslikke lahendusi koostöös puudust kannatavate inimestega nende iseseisvaks toimetulekuks. Me aitame oma võime kohaselt, õigeaegselt ja vajaduspõhiselt.
- ▶ **ME JAGAME** maailmahariduse abil teadmisi sellest, kuidas üleilmsed probleemid mõjutavad üksikisiku, kogukonna ja ühiskonna igapäevaelu ning kuidas igaüks saab mõjutada maailma. Pakume võimalikke lahendusi ja kaasame ekspertidest vabatahtlikke meie tegemistesse partnerriikides.

2020. aastal oli ühingul kaheksa liiget, kolmeliikmeline juhatus ja kuueliikmeline nõukogu. MTÜ Mondo jätkas oma tööd kolmel suunal – arengukoostöö, humanitaarabi ja maailmaharidus. Toetavate tegevustena oli Mondo jätkuvalt aktiivne sotsiaalse ettevõtluse ja vastutustundliku tarbimise valdkonnas. Sotsiaalse ettevõtlusega tegeleb tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ.

Mondo algatas 2020. aastal 13 uut projekti ning lõpetas 14. Käimasolevaid projekte oli 10 (vt. lisa 5). Mondo sai COVID-19 eriolukorras Töötukassalt töötasu hüvitist perioodil 01.04–31.05.2020. Järgnev tegevusaruanne kirjeldab MTÜ Mondo põhilisi tegevusi 2020. aastal nii partnerriikides kui ka Eestis.

MONDO MAAILMAS

ARENGUKOOSTÖÖ
JA HUMANITAARABI

MONDO EESTIS

MAAILMAHARIDUS,
TEAVITUS/KAMPAANIAD,
EESTKOSTE

Sotsiaalne ettevõtlus ja tarbimine

Vabatahtlike ekspertide lähetus

Executive Summary 2020 in English

NGO Mondo is an Estonian development cooperation and humanitarian aid organisation established in 2007, which focuses on solving problems concerning education, livelihoods and the environment in the world; our global educational activities in Estonia support the organisation's global focus. In development cooperation and humanitarian aid, we are guided by the needs of the target country, community or local partner. In terms of supporting activities, Mondo is active in the field of social entrepreneurship and responsible consumption. Mondo Crafts OÜ, the company's subsidiary, is engaged in social entrepreneurship.

In 2020, the NGO had eight members, a three-member Management Board and a six-member Supervisory Board. Its main funders were the Estonian Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Education and Research and the European Commission. Donations accounted for 5% of the NGO's total turnover.

Mondo's main achievements in the field of development cooperation

The COVID-19 crisis forced Mondo to reorganise or postpone a number of activities. In the spring of 2020, we supported the prevention and control of COVID-19 in six partner countries: Uganda, Kenya, Ghana, Georgia, Myanmar and Afghanistan. We also planned to assign several follow-up grants to partner countries to mitigate the effects of the pandemic. We started the registration process of Mondo's first office outside Estonia with the aim of opening a branch in Kampala, Uganda. We continued with the support programme of the Mondo Brilliant Fund, within the framework of which 372 basic school students and 85 upper secondary school students in Ghana, Kenya, Uganda and Burma received school allowances with the help of Estonian private donors. In Afghanistan, in cooperation with Tallinn Health Care College, we continued trainings for midwives based on e-solutions. In Ukraine, we organised a series of webinars titled *Distance learning knows no borders* to support the learning process of schools in the crisis area and helped schools to acquire the necessary equipment. In Georgia, we supported the operation of the only women's shelter in the Samegrelo region throughout the year. In Ghana, we continued to operate an IT centre, providing computer and digital skills to students from eight schools in the region. In Kenya, the inclusion of children with special needs as well as awareness-raising in schools and the community was continued. In Uganda, we improved the infrastructure of Kikooba infant and primary school. Mondo's partner in Burma received the EU Aid Volunteers hosting organisation's certification. Despite the COVID-19 pandemic, EU Aid Volunteers' experts from Estonia and the rest of Europe worked in several target countries.

Mondo's main achievements in the field of humanitarian aid

In late 2020, Mondo was the first humanitarian aid organisation in the Baltic states to receive the European Commission's Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations' (DG ECHO) niche partnership certificate, which allows us to apply for European Commission's humanitarian aid funding through large consortia. We developed and expanded our [digital competences programme](#): in Uganda, with the support of several local partners, training courses were held for trainers and various groups of young refugees. We initiated a pilot programme for exchange teachers at schools in the crisis area of Ukraine and supported an opinion festival in the crisis area of Ukraine for the fourth time. We also provided

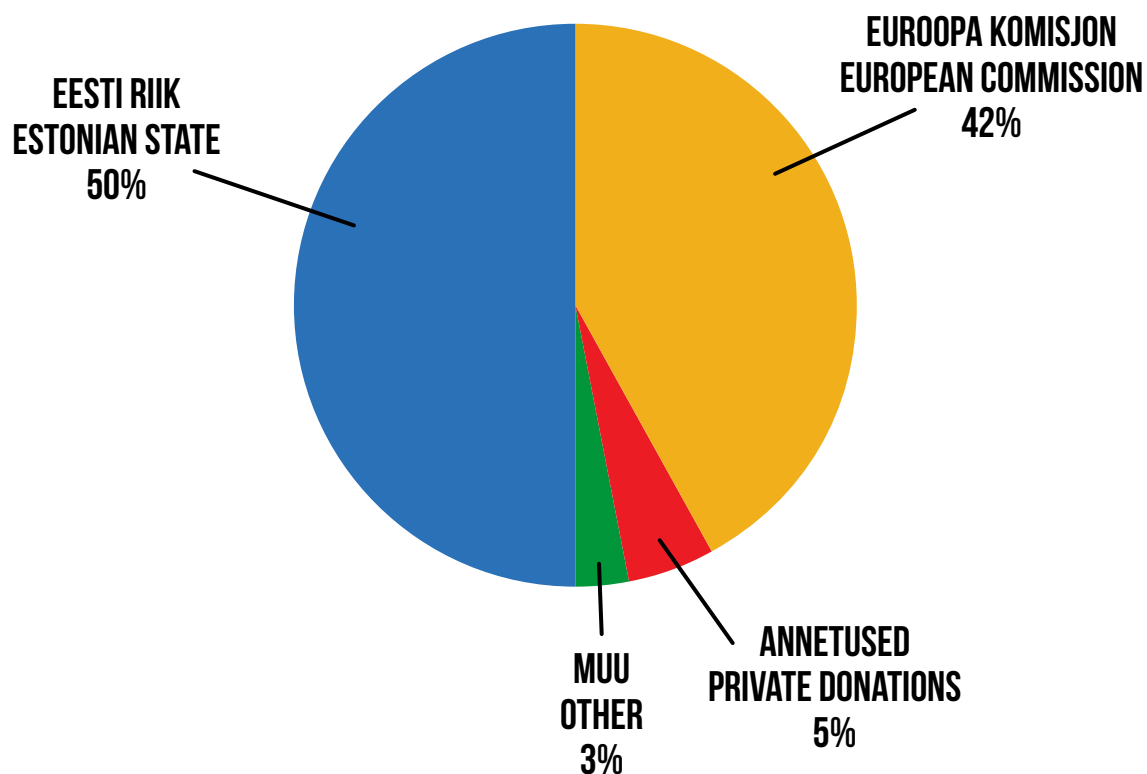
psychosocial assistance in the crisis area. Together with our Lebanese partner LSESD, we supported the Tahaddi centre in a poor district of Beirut for the third year in a row and established cooperation with a new partner, Development for People and Nature Association, to train and empower 30 women from difficult economic backgrounds. In Jordan, we continued to assist Syrian refugees in the Zaatari camp through the FCA for the seventh year, and in Turkey, our partner Small Projects Istanbul continued to help refugees in the field of education. As part of emergency aid, we sent food assistance to Yemen, supported the victims of the explosion in the Lebanese capital Beirut, and the families who lost their homes in forest fires in Ukraine.

Mondo's main achievements in the field of global education

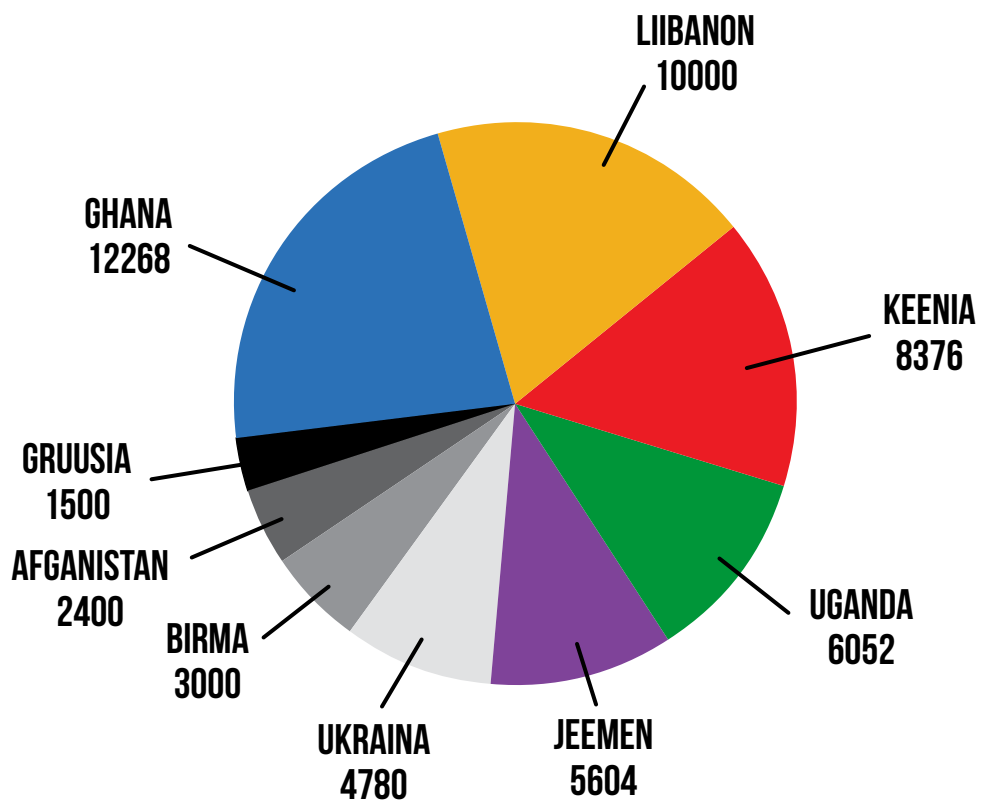
The aim of the global education pillar of NGO Mondo is to support schools, teachers, youth workers and young people in dealing with global issues. In early 2020, two important focus topics were added to our list: climate change and migration. In August, a global education summer school for pre-school education teachers took place for the first time. In the autumn, we organised four one-day training courses for kindergarten teachers in Tallinn, Tartu, Pärnu and Rakvere. In 2020, Mondo and the European Parliament Information Office in Estonia launched the activities of the [European Parliament Ambassador School Programme](#) (EPAS) in Estonia. Since April 2020, Mondo has also led the [Anna Lindh Foundation](#) in Estonia. For the first time, Mondo Global Education Centre and Matsalu Nature Film Festival organised a creative competition on climate change for young people, the results of which can be viewed at a [virtual exhibition](#). Estonia's first virtual reality film on migration was developed to provide an innovative educational approach to migration.

During the year, Mondo actively contributed to the development of the Estonian Foreign Policy Strategy 2030 and [Estonia's Africa Strategy](#). In spring, the GENE global education report was introduced in Estonia, to which Mondo had actively contributed. In November, we conducted a survey on the opinion of Estonian students about fair trade (1,307 young people aged 15–19 from 25 schools responded) and found that the young knew the Fairtrade label and had trust in the system.

Mondo rahastusallikad / Mondo Income by Source 2020

Kasutatud annetused partnerriikide kaupa / Donations by Partner Country (EUR)

SISUKORD

Ülevaade arengukoostöö tegevustest	9
Ülevaade humanitaarabi tegevustest	15
Ülevaade maailmahariduslikest ja huvikaitse tegevustest	20

ÜLEVAADE ARENGUKOOSTÖÖ TEGEVUSTEST

Mondo on arengukoostööga tegelenud üle kümne aasta, eelkõige hariduse ja tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi ning majandusliku toimetuleku parandamise eesmärgil. Suuname oma tegevused kõige haavatavamate kogukondade ja sihtrühmade – lapsed, naised, erivajadusega inimesed – heaolu parandamiseks. Töötame vahetult kohalike partneritega ning saadame nende juurde vabatahtlikule erialalisele tööle spetsialiste Eestist ja mujalt Euroopast.

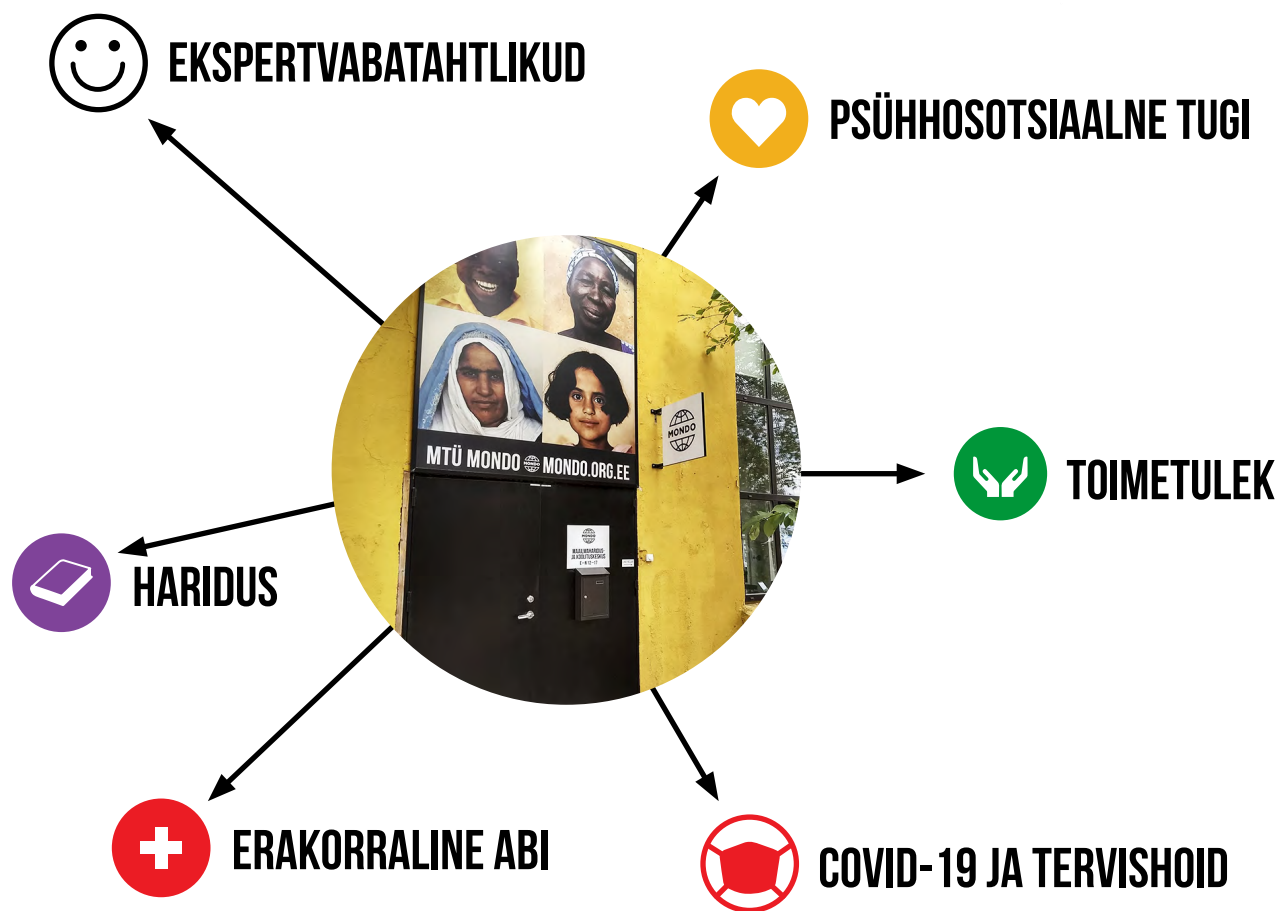
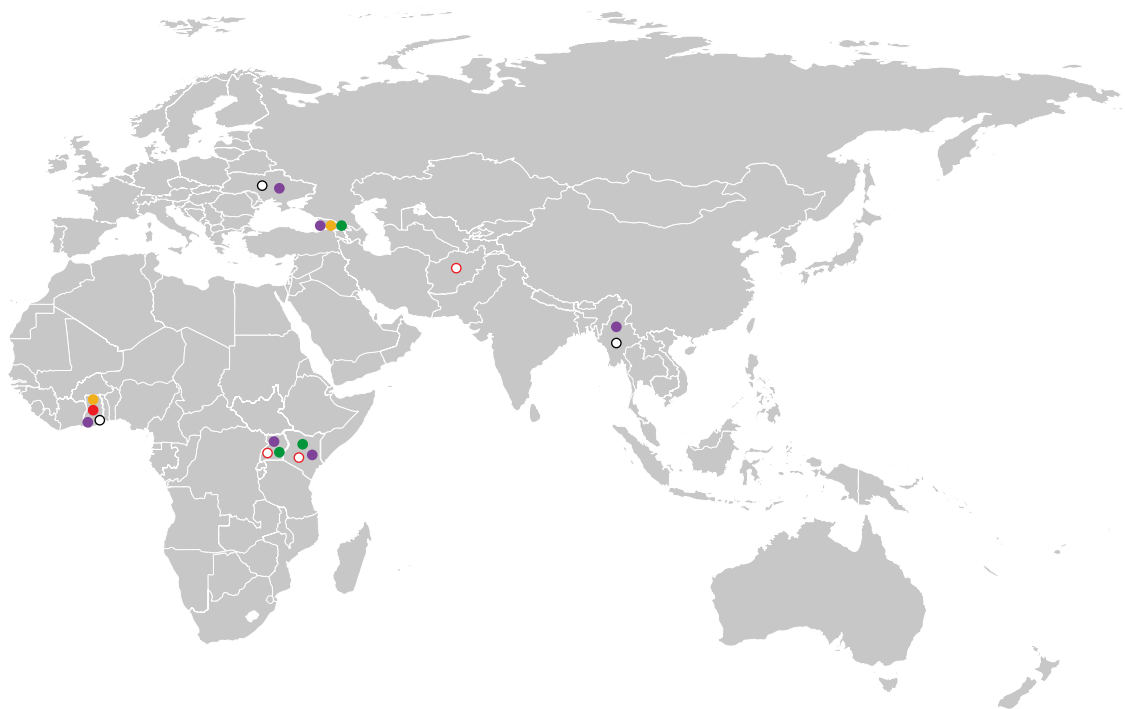
Kuigi COVID-19 pandeemia tõttu olime sunnitud mitmeid vabatahtlike lähetusi ümber korraldama, jätkasime oma tööd ja planeerisime uusi algatusi 2021. aastaks kõikides oma partnerriikides. Mondo toetas kevadel 2020 COVID-19 vastast ennetus- ja tõkestustööd kuues erinevas partnerriigis – Ugandas, Keenias, Ghanas, Gruusias, Myanmaris ja Afganistanis. Suuremat rõhku suunasime naiste toimetulekule tervisekriisides Afganistanis; jätkasime digipädevuste tõstmist haridussektoris Ida-Aafrikas ja Ukraina kriisipiirkonnas. Alustasime esimese Mondo esinduse registreerimist väljaspool Eestit – Mondo esinduskontor Kampalas, Ugandas sai avatud märtsis 2021.

Mondo arengukoostöö tegevusi rahastavad jätkuvalt eraannetajad ja Eesti riik arengukoostöö ja humanitaarabi vahenditest. Myanmaris toetab taastuenergia lahenduste väljatöötamist Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Dr. Heelah Hashimi viib kooliaasta jooksul Fatima Zahra tüdrukutekooli õpilastele ja naabruskonnas asuva Farm Hada sisepõgenike laagri elanikele regulaarset tervisekontrolli. Iga kuu jõuab ta kontrollida 200 inimese tervist. Sügiskuudel korraldas ta 1600 laagri elanikule terviseteemalisi loenguid COVID-19 ennetuseks, jagas hügieenipakke ja jälgis lapseootel naiste tervislikku seisundit.

Arengukoostöö valdkonna olulisemad saavutused

- Jätkasime Mondo Tarkusefondi toetusprogrammiga, mille raames sai Eesti eraannetajate abiga koolitoetust 372 põhikooliõpilast ja 85 keskkooliõpilast Ghanas, Keenias, Ugandas ja Birmas.

AFGANISTAN

- Koroonakevadel viis Mondo partner Nangarhari provintsis asuvas Fatima Zahra tüdrukutekoolis ja õpilaste kodudes läbi põhjaliku desinfitseerimise. Kokku said 1200 inimest endale kätepesuvahendid ning 280 koolilast hügieenipakid. Kabulis kehtestatud karantiini tõttu isolatsiooni jäänud 35 leibkonda said toidupakke, maske ja desovahendeid.
- Kaardistasime Farm Hada sisepõgenike laagri elanike vajadused, mille põhjal alustas sügisel tööd naistearst. Koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga jätkusid e-lahendustel põhinevad täienduskoolitused Afganistani ämmaemandatele.

UKRAINA

- Koostöös Vostok SOS-i ja Tšernigivi Inimõiguste Majaga toimus maailmahariduse ja laste õiguste teemaline koolitus, millest võttis osa 20 õpetajat viiest Ida-Ukraina haridusprogrammi koolist.
- Kriisipiirkonna koolide õppeprotsessi toetamiseks karantiini ajal viisime läbi veebiseminaride sarja „Distsantsõpe ei tunne riigipiire”, mida vaatas üle 2000 haridustöötaja.
- Haridusvõrgustiku distantsõppe tegevuste toetamiseks soetati 30 koolile projektorid ja audiosüsteemid, mis soodustas koolide osalust COVID-19 ajal pakutavates õppetegevustes ning täiend- ja distantsõppes.
- Vaatamata sellele, et COVID-19 olukord oli üle maailma keeruline, jõudis Mondo lähetatud EU Aid Volunteers vabatahtlik Alejandro Nievas aasta lõpus Severodonetskisse, et aidata Vostok SOS meeskonda haridusprojektides.

GRUUSIA

- Kogu aasta vältel toetas Mondo Samegrelo piirkonna ainsa naiste varjupaiga toimimist. Varjupaika haldav kohalik partner Merkuri osales sotsiaalse ettevõtluse mentorlusprogrammis, mille viis läbi Eesti Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik. Programmi raames kaardistati Merkuri võimalused ettevõtlusega tegelemiseks, et toetada koduvägivalla all kannatanud naiste majanduslikku toimetulekut.
- Septembris toimus kunstiteraapia eksperdi Jarõna Ilo lähetus Gruusiasse, Zugdidsse, Kunstiteraapia seansid olid suunatud varjupaiga naistele ja lastele ning päevakeskuse külastajatele, lisaks koolitas ekspert piirkonna psühholooge kunstiteraapia meetodi kasutamises.
- Samuti toimus septembris noorsootöötajatele suunatud inimõiguste ja maailmahariduse alane koolitusmoodul.

2020. aasta kevadel toimusid Ida-Ukraina kriisipiirkonna õpetajatele veebiseminarid koostöös nelja Eesti hariduseksperdiga: Ljudmilla Rozhdestvenskaja, Ilmar Raagi, Aivar Halleri (fotol) ja Aleksei Raziniga. Veebiseminarid toimusid live ülekandena ning moderaatorid olid meie head Ukraina koostööpartnerid. Veebiseminarid on järelvaadatavad MTÜ Mondo youtube kanalist.

Kunstiteraapia eksperdi Jarõna Ilo lähetuse ajal Gruusiasse, Zugdidiisse said 8 kohaliku psühholoogi uusi teadmisi selle meetodi kasutamisest koduvägivalla all kannatanud naiste ja laste toetamiseks. Kokku osales Jarõna 103 teraapiatunnis 63 kasusaajat.

GHANA

- Jätkus Kongo IT-keskuse tegevuse toetamine, kus saavad arvuti-ja digipädevusoskusi piirkonna kaheksa erineva kooli õpilased.
- Kongo küla 30 leibkonda said üleujutuste järgset toetust kahjustatud hoonete ülesehitamiseks.
- Kahe EUAV vabatahtliku toel viidi piirkonna kolmes koolis läbi pestavate hügieenisidemete projekt koos seksuaaltervise loengutega. 250 koolitüdrukule jagati pestavaid hügieenisidemeid ning Mondo toetusprogrammi lastele tehti täiendav tervisekontroll.
- Alguse sai koostöö Rays of Hope tänavalastekeskusega Accra äärelinnas Ashaimanis, teoks sai esimese vabatahtliku lähetamine sinna psühhosotsiaalse toe arendamiseks keskus.

2020. aastal jõudis Mondo, kohaliku haridusameti ja Mondo partneri KoCDA koostöös Kongo küla arvutiklass, ametliku nimega ICT Center for Nabdam, lõpuks nii kaugele, et esimesed koolitunnid said toimuda. Klassis on kokku ligi 20 arvutit, komplekt nutitelefone ja robotikakomplektid. Klassi käivad külakorda kasutamas seitsme lähedalasuva kooli õpilased ning õhtuti ja nädalavahetustel toimuvad tunnid kogukonnaliikmetele.

KEENIA

- Jätkus erivajadustega laste kaasamine ning teavitustöö koolides ja kogukonnas. Erivajadustega laste hooldekodu Precious Virginia Home palkas Mondo teavitustöö tulemusena tegevusterapeudi, tänu kellele on lastel võimalik rohkem liikuda ning erinevates tegevustes osaleda.
- COVID-19 ennetus- ja tõkestustööks õmblesid Shianda küla kohalikud naised ise maske ja jagasid neid naistegruppidele, mootorratta-taksodele ja kohalikes kliinikutes. Kogukonna liikmetele korraldati mitmeid koolitusi koroonateadlikkuse tõstmiseks.
- Jätkus naiste ettevõtluse toetamine – koolitasime ning toetasime õmblejate gruppi, kes suutsid 2020. aasta lõpuks ise oma õmbluspoe üüri maksta ning plaanivad 2021. aasta lõpuks oma liikmetele täisajaga töö tagada.

UGANDA

- 100 Kikooba põhikoolis õppivat Mondo Tarkusefondi toetus last said tervisekindlustuse, mis võimaldas peredel esmakordselt laste haigestumise korral arsti poole pöörduda.
- Parandasime Kikooba põhikooli infrastruktuuri – uuendati kolme klassiruumi põrandad, kool ühendati kohaliku elektrivõrguga, kooli loodi raamatukogu ruum ning see varustati raamatutega.
- Alustasime kogukonna põllumajandusprojektiga Kikoobas, mille käigus said 19 perekonda kitse ja kolm perekonda sea. Osalevad perekonnad läbisid finantsplaneerimise ja loomapidamise koolitused. Jagatud loomade järglaste läbi toetab põllumajandusprojekt osalevate perekondade majanduslikku olukorda ja võimekust lapsi kooli saata.
- Kampala äärelinnas rajas Mondo Uganda partner mitmesse avalikku kohta kätepesukohti, erivajadustega naiste õmblustöökojale jagati deso-vahendeid ja nõuandeid, kuidas oma kliente turvaliselt vastu võtta.

BIRMA

- Eesti Välisministeeriumi poolt toetatud projekti raames viis vabatahtlik ekspert Mall Pesti läbi inglise keele ja kaasaegsete õppemeetodite kursusi 40 kohalikule õpetajale ning korraldas regulaarseid keeletunde CRED meeskonnale ja Namlani õpilaskodu lastele. Sotsiaalse ettevõtluse nõustaja Kerttu Olveti aitas Mondo vabatahtlikuna Birma partneril välja töötada konkreetse äriplaani, mille tulemusena on uuel aastal Namlanis plaanis avada kogukonna erakool, mis keskenduks šanikeelsele õppele ning rakendaks kaasaegseid õppemetoodikaid.
- Mondo Birma partner on saanud EU Aid Volunteers programmi vastuvõtva organisatsiooni sertifikaadi, mis võimaldab tal vastu võtta ELi humanitaarabi vabatahtlikke.
- Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt rahastatud projekti raames oli plaanis Birma partneri poolt juhitud õpilaskodule ja Namlani õppekeskusele paigaldada päikesepaneeelide süsteemid, mis võimaldaks lastele paremaid õppetingimusi. COVID-19 pandeemia tõttu ei olnud võimalik antud projekti lõpuni viia.

ÜLEVAADE HUMANITAARABI TEGEVUSTEST

Mondo on humanitaarabi vallas tegutsenud aastast 2007. 2020. aasta lõpul sai Mondo Baltikumi esimese humanitaarabi organisatsioonina Euroopa Komisjoni humanitaarabi ja elanikkonnakaitse peadirektoraadi (DG ECHO) nišipartneri sertifikaadi, mis võimaldab meil edaspidi suurte konsortsiumite raames Euroopa Komisjoni humanitaarabi rahastust taotleda. Jätkus töö Euroopa Liidu humanitaarabi vabatahtlike lähetamisel, mida varjutas COVID-19 pandeemia – osad lähetused tuli katkestada, osad vabatahtlikud said koduriigist distantstöö kaudu jätkata ning mitmed lähetused jäid ootele.

Jätkasime koostöös Tallinna Ülikooliga väljatöötatud [digipädevuste programmi](#) koolitustega eesmärgiga toetada praktiliste digioskustega inimesi kriisijärgsetes olukordades ja pagulalaagrites.

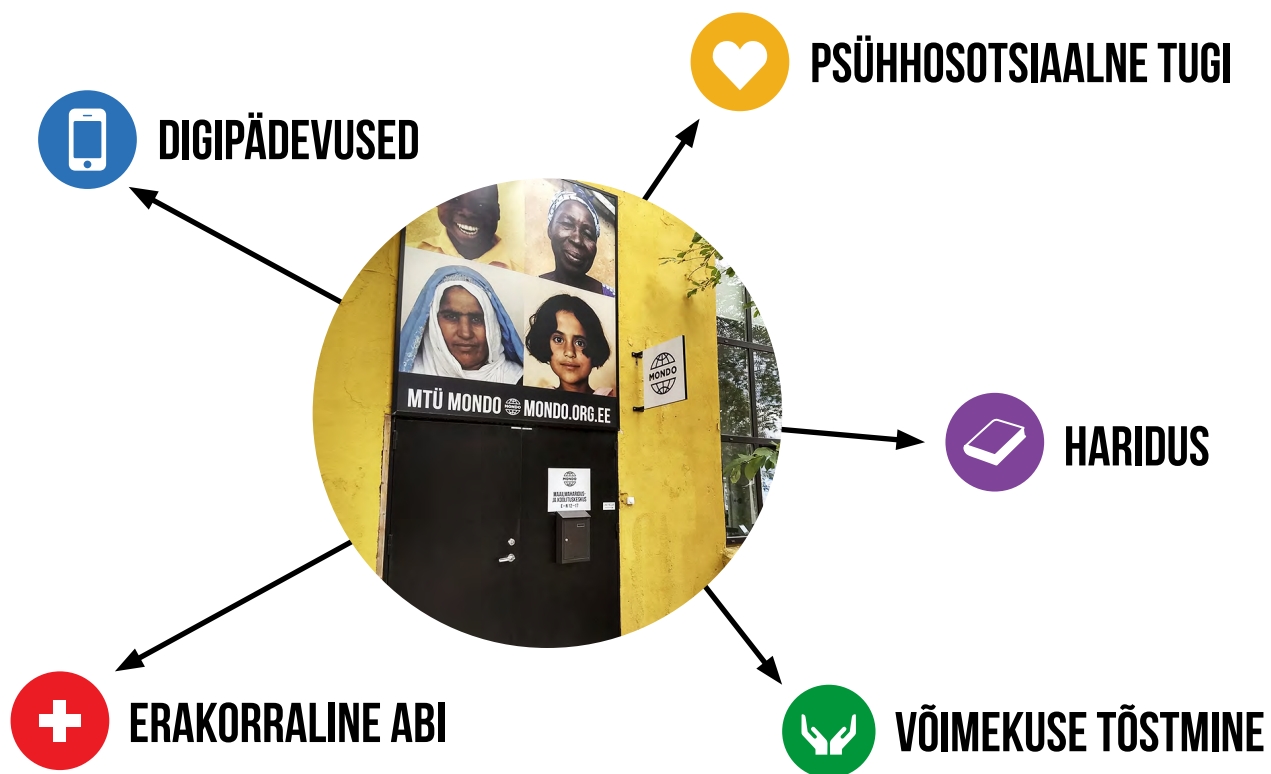
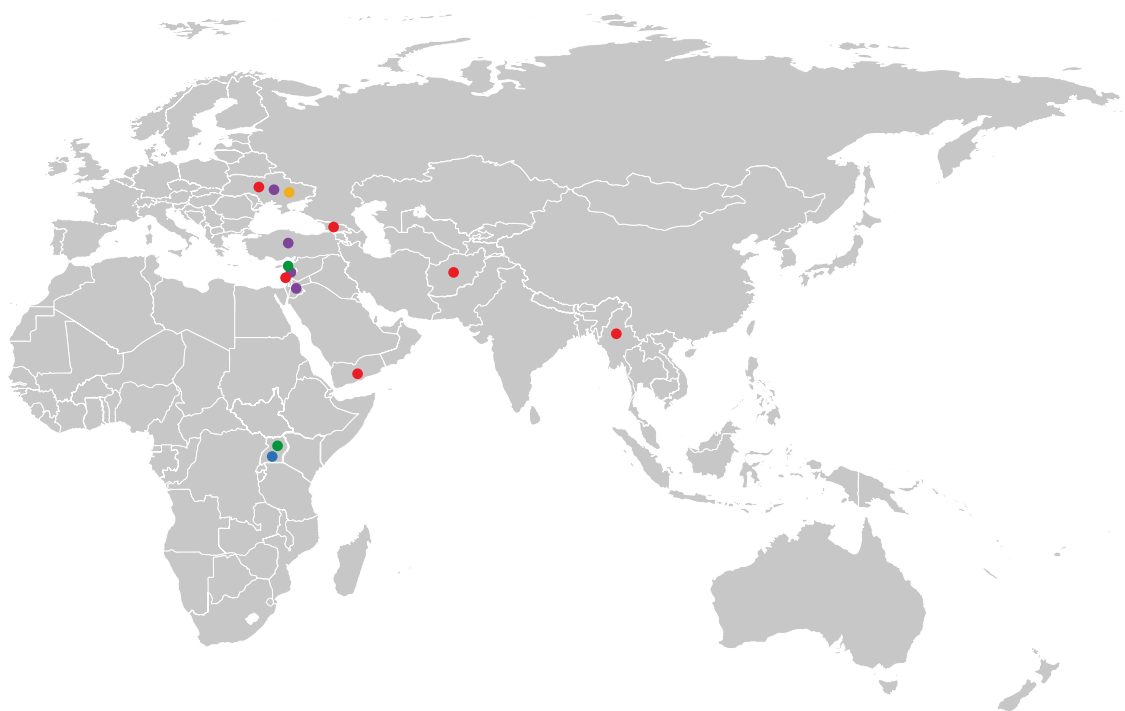
Mondo on humanitaarabiga toetanud tuhandeid Süüria naaberriikidesse pagenud pagulasi ning sisepõgenikke Ukrainas, samuti Kongo Demokraatliku Vabariigi pagulasi Ugandas. Pakume humanitaarabi ka Jeemenis ning erandkorras toetasime 2020. aastal oma partnereid seoses COVID-19 pandeemia leviku ja mõjudega.

Videot COVID-19 mõjust vabatahtlike tööle saab [vaadata siit](#).

Beiruti plahvatuses kaotas kodu 300 000 inimest. Augustis toimunud kampaania raames tehti Mondole Beiruti toetuseks annetusi summas 10 253 eurot, mida kasutasime toiduabi jagamiseks. Kokku sai kuuajase toiduvaru 238 perekonda.

Humanitaarabi valdkonna olulisemad saavutused

DIGIPÄDEVUSED

- Alustasime uut parterlust Uganda pealinna Kampala pagulasorganisatsiooniga YARID ning koolitasime digipädevustes 4 koolitajat ja 26 noort.
- Koostöös partnerorganisatsiooniga FCA Uganda (Soome Kirikuabi Uganda haru) koolitasime Ugandas Kyaka II pagulasasumis 137 kutseõppekeskustes õppivat noort ja Rwamwanja pagulasasumis sai koolitustest osa 273 noort kutseõppurit. Mondo digiprogrammi väljaõppe said pagulasasumites 15 õpetajat ja abiõpetajat.

HARIDUS

- Alustasime Ukraina kriisipiirkonna koolide vahetusõpetajate pilootprogrammiga. Programm võimaldab konfliktist mõjutatud koolides tänu kaasaegsete õppevahendite kasutamisele, uutele meetoditele ning lähetatava enda kogemustele toetada ja parandada õpikeskkonda ja õppeprotsessi ning leevendada aineõpetajate puudust.
- Ida-Ukrainas toetasime 30 kriisipiirkonna haridusprogrammi kooli kontaktivabade antiseptikute dosaatoritega, aerohokidega aktiivseteks vahetundideks ning sulgpallivarustusega kehalise kasvatuse tundideks. Kokku õpib neis koolides üle 9000 õpilase.
- 2020. aasta lõpul jõudis Luganski oblasti Toshkivka koolini 150 eurone annetus Tartu Katoliku Hariduskeskusest. Kooli õpilane Roos Aliis Kelder viis läbi heategevusliku projekti, müües Jarõna llo kujundatud Ukraina rahvuslikus stiilis rinnamärke. Toshkivka kool otsustas annetatud raha eest soetada lisavalgustid kunstiõpetuse klassi. Annetuse aitas koolini toimetada Mondo partner Vostok SOS.
- Koostöös Liibanoni partneriga LSESD toetasime kolmandat aastat Tahhadi keskuse tegevusi ühes vaesamas Beiruti linnaosas, keskus pakub hariduslikke tegevusi lastele ja psühhosotsiaalset tuge kõikidele vanuserühmadele.
- Alustasime Liibanonis koostööd uue partneriga Development for People and Nature Association, kelle põhitegevused toimuvad Saidoni linnas. Esimese koostööprojekti eesmärk oli koolitada ja jõustada 30 keerulise majandusliku taustaga naist. Koolituse järgselt said naised endale vajalikud esemed, mille abil alustada oma äriga – õmblusmasin, ahi, juuksuritarbeid, külma mahla aparaat, kunstitarbeid jne.
- Jordaania jätkame seitsmendat aastat Süüria põgenike abistamist Zaatari laagris FCA kaudu. 2020. aastal lisandus koostöö uue partneri Galaxy'ga, kes pakub oma ekspertiisi Zaatari elanike koolitamisel.
- Türgis jätkab meie partner Small Projects Istanbul pagulaste abistamist hariduslikus valdkonnas pakkudes psühhosotsiaalset tuge lastele ja naistele ning toetades naiste ühistu tegevuste kaudu nende toimetulekut.

Naiste äritegevuse toetamine Liibanonis.

Mondo partner DPNA viis majanduslikult keerulises olukorras olevatele Süüria, Liibanoni ja Palestiina päritolu naistele läbi vajalikke koolitusi, et toetada nende iseseisvat toimetulekut. Lisaks uutele teadmistele sai iga osaleja endale vajalikud esemed, millega oma äri kas alustada või edendada.

ERAKORRALINE ABI

- Aasta alguses jätkus koostöö Jeemeni partnerorganisatsiooniga YLDF, et pakkuda kodusõjast räsitud elanikkonnale toiduabi. 2019. aastal alguse saanud igakuiste toiduabipakkide jagamine jätkus ka 2020. aasta jaanuaris ja veebruaris. Toiduabiprogrammis osales kokku 32 jeemeni leibkonda ehk 408 inimest.
- Pärast 2020. aasta augustis Liibanoni pealinnas Beirutis toimunud suurt plahvatust algatas Mondo kampaania, et koguda annetusi kannatanute toetuseks. Annetatud summa suunati Liibanoni partneri DPNA kaudu toiduabi jagamiseks.
- Oktoobris toimusid Ida-Ukrainas ulatuslikud maastikupõlengud, mille käigus hävisid ka sajad kodud. Mondo Kriisifond eraldas Ukraina partnerile Vostok SOSile 2000 eurot põlengutes koduta jäänud pere toetuseks. Mondo toetuse eest osteti kodude taastamiseks vajalikke ehitusmaterjale viiele perele.
- Lisaks toetasime oma partnereid seoses COVID-19 pandeemia leviku ja mõjudega. Erinevad partnerid nii Birmas, Gruusias kui ka Afganistanis said toetust, et tõsta oma võimekust pandeemia leviku tõkestamiseks ning uutes oludes töö jätkamiseks.

PSÜHHOSOTSIAALNE TUGI

- Toetasime Mondo Kriisifondist juba neljandat korda Ukraina kriisipiirkonnas toimunud arvamusefestivali. Koroonapiirangute tõttu toimus festival hajutatult – nii *online* kui *offline* ja mitmes erinevas asukohas. Kokku peeti 29 arutelu, neist 9 [online](#). Festivalil osales ka Eesti suursaadik Ukrainas Kaimo Kuusk.
- Ukrainas Severodonetskis toetasime partneri juures töötavat psühholoogi, kes nõustas aasta jooksul üle 300 kliendi (sh individuaalne nõustamine, töötoad koolides, iganädalane psühholoogiaklubi „Dovira”).
- Ukrainas ebaseaduslikult kinnipeetutele ning piinamisohvritele osutasime 59. korral individuaalset abi ning suunasime nad terviseuuringutele. 11 antud sihtgrupi naist osales psühhosotsiaalsel koolitusel.

VÕIMEKUSE TÕSTMINE

- Registreerimise Uganda Mondo kontori, kus töötab 2 töötajat, Mondo Uganda suuna juht ja digipädevuste ekspert.
- 1 Mondo töötaja osales RedR koolitusel Liibanonis „Proposal and Report Writing”.
- 2 Mondo töötajat osalesid õppevisiidil Norra Pagulasabi Noorteprogrammide juurde Põhja-Ugandas.
- Esitlesime Mondo digihariduse programmi Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (ITU) korraldatud konverentsil The World Summit on the Information Society Forum 2020 ning osalesime meeskonnaga ka Garage48 rahvusvahelisel häkatonil „EU: Africa The Post-Crisis Journey”.

ÜLEVAADE MAAILMAHARIDUSLIKEST JA HUVIKAITSE TEGEVUSTEST

MTÜ Mondo Maailmakooli eesmärk on toetada koole, õpetajaid, noorsootöötajaid ja noori globaalsete teemade käsitlemisel. Maailmahariduslikus töös oleme inspireeritud Mondo praktilisest kogemusest arenguriikides. Suurema raamistikuna juhindume oma töös ÜRO kestliku arengu eesmärkidest. Haridustöötajatele suunatud info ja materjalid on leitavad maailmakool.ee veebilehelt ja sotsiaalmeediast.

Fookusteemad ränne ja kliima

2020.a. jaanuaris alustas Mondo kolmeaastast rändeteemalist teavituspõhiseid tegevusi projekti „[Jagatud teekonnad: faktid ja lood rändest 21. sajandil](#)”, mille eesmärk on toetada avatumat ja rahulikumat suhtumist rändesse ja rändajatesse.

Kliimamuutused on teine oluline teema, millega Maailmakool alates 2020. aasta algusest [1Planet4All](#) projekti raames tegeleb. Mondo veebilehele valmis [kliimateemaline alaleht](#). Projekti raames toetame haridustöötajaid temaatiliste materjalide, filmide ja meetoditega. Mondo liitus ka Eesti kliimavõrgustikuga, samuti kaardistasime Mondo kui organisatsiooni kliimajalajälje ja soovitusel meie kliimamõju vähendamiseks.

- Jaanuarist märtsini toimus viiest moodulist koosnev 60-tunnine **maailmahariduse kursus**, millest võtsid osa 20 haridustöötajat. Kursuse jooksul õpiti tundma maailmahariduse teoreetilist tausta ja rohkelt uusi meetodeid selliste maailmahariduslike teemade nagu näiteks kestlik areng, võrdõiguslikkus, kultuuriline mitmekesisus, vastutustundlik tarbimine, kliimamuutused ja ränne käsitlemiseks õpilastega. Osalejad viisid kursuse jooksul oma õppeasutustes ellu maailmahariduslikud õpiprojektid.
- Koostöös Eesti Keskkonnahariduse Ühinguga korraldasime novembris kliimaõigluse teemalise koolituspäeva, millest võtsid osa 33 õpetajat.
- Augustis toimus esmakordselt **maailmahariduse suvekool alushariduse õpetajatele**. Sügisel viisime läbi neli ühepäevast koolitust lasteaiaõpetajatele Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Rakveres. Koolitustest võtsid kokku osa 176 õpetajat 60 lasteaiast.
- Haridustöötajatele korraldati **rändeteemaline kursus**, mis avas olulisi rändega seotud teemasid nagu lõimumine ning rände mõju kultuurile ja ühiskonnale. Haridustöötajad koostasid kursuse raames rändeteemalisi tunnikavade, mis kaasatakse 2021. aastal valmivasse riiklikule õppekavale tuginevasse rändeteemalistesse tunnikavade kogumikku.
- Projekti „[SAFER: Turvaline kool kõigile – õpetajad ümber kujundamas ühiskonda](#)” raames toimus rahuhariduseteemaline õpetajate koolitus Sloveenias, millest võttis osa kuus Eesti haridustöötajat. Märtsis toimus Eesti osalejate kohtumine mentoritega Tamsalu Gümnaasiumis, kus arutati projekti kulgu ja tegevusi Eestis.
- Erasmus+ projekti „**please talk peacefully**” raames toimus oktoobris koos Sloveenia ja Poola partneritega haridustöötajate koolitus lahenduskeskse lähenemise teemal, millest on valminud ka Maailmakooli esimene [veebikursus](#).

Alushariduse juhendmaterjali „Amanda ja maailm” tutvustamiseks viisime ellu neli koolitust erinevates Eesti linnades.

Juhendmaterjali „Amanda ja maailm” komplekti kuuluvad ka Ugandas Gulu kogukonnas õmmeldud mänguelevandid.

- [UNESCO ühendkoolide võrgustiku](#) liikmed võtsid osa rahvusvahelistest algatustest: kevadel jagasid õpilased solidaarsuse sõnumeid algatuse [#LearningNeverStops](#) raames ja sügisel kujutlesid õpetajad ja õpilased ette tuleviku haridusmaastikku fookusrühmade aruteludes teemal „[Futures of Education](#)”.
Traditsiooniline [aastakonverents](#) toimus veebikeskkonnas Zoom, kus anti ülevaade võrgustiku tegevustest ning õpilased ja õpetajad jagasid põnevaid praktikaid ja elamuslikke kogemusi.
2020. aastal küündis liikmete ja kandidaatkoolide arv 50ni ning algasid ettevalmistused lasteaedade kaasamiseks koostöövõrgustikku.
- Mondo alustas koostöös Euroopa Parlamendi Eesti bürooga [Euroopa Parlamendi partnerkoolide programmi](#) (EPAS) tegevuste elluviimist Eestis. EPAS programmi eesmärk on tutvustada Euroopa parlamentaarset demokraatiat, Euroopa Parlamendi tegevust ning Euroopa väärtusi. Programmi tegevustes on oodatud osalema Eesti gümnaasiumite ning kutseõppeasutuste õpilased vanuses 16–18 aastat ning nende õpetajad.
- Mondo juhib alates 2020. aasta juunist [Anna Lindh võrgustikku](#) Eestis. Tegemist on kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikuga kultuuridevahelise dialoogi edendamiseks Euroopa ja Vahemere piirkonnas.
- [Maailmapäevade konkursist](#) võtsid 2020. aastal osa viisteist erinevat haridusasutust üle Eesti: Are Kool, Kadriina Keskkool, Keeni Põhikool, Kohtla-Järve Maleva Põhikool, Luunja Keskkool, Pärnu innovaatiline noortekeskus HUUB, Rannamõisa Lasteaed, Tallinna 32. Keskkool, Tallinna Pääsküla Kool, Tamsalu Gümnaasium, Tartu Hiie Kool, huvikool Tartu Loodusmaja, Valga Gümnaasium, Viimsi Kool, Värskä Gümnaasium. Mõnes kohas olid tegevused hajutatud üksikute teemapäevade peale, mõnes korraldati aga hoopis terve maailmahariduskuu. Konkursi võitjaks osutus Keeni Põhikool Valgamaalt. Keeni Põhikooli maailmapäevade eestvedaja Kersti Haljasmeets sai võimaluse võtta osa Uganda õppereisist 2021. aastal.

- Mondo panustas aasta jooksul aktiivselt Eesti välispoliitika arengukava 2030 ja Eesti-Aafrika regioonistrateegia 2020–2030 valmimisse ning loodava arengukoostöö sihtasutuse väljatöötamisse osaledes Välisministeeriumi korraldatud aruteludes ja katusorganisatsiooni AKÜ huvikaitse planeerimises. [Eesti-Aafrika regioonistrateegiat](#) tutvustati avalikkusele 2021. aasta veebruaris.
- Kevadel tutvustati Eestis GENE maailmahariduse raportit (täisversioon [inglise keeles](#), lühiversioon [eesti keeles](#)), millesse Mondo oli aktiivselt panustanud. Tutvustusele järgnes ümarlaud ning aasta teises pooles veel kohtumisi maailmahariduse sihtide seadmiseks seoses uue arengukoostöö sihtasutusega.

- Mondo Maailmakool ja Matsalu Loodusfilmide Festival korraldasid 15–19 aastastele noortele suunatud loovkonkursi, mille eesmärgiks oli innustada noori otsima kliimamuutustele lahendusi tavapärasest erinevas, loovtöö vormis. Konkursi üleskutse suunati noortele 2020. aasta lõpul ning konkursi tulemused selgusid 2021. aasta aprillis. Kokku esitati 34 tööd kõikidest Eestimaa nurkadest. Konkursil oli kolm võidutööd: Alexandra Voit Tallinna Inglise Kolledžist [laulu/animatsiooniga](#), Triinu-Liis Urgard Kohila Gümnaasiumist [akrüülmaaliga](#) ning Helo Laatspera ja Kärt Kakkota Hugo Treffneri Gümnaasiumist [video/tantsuga](#). Viimased pälvisid ka Matsalu Loodusfilmide Festivali eriauhinna – video linastuse festivali programmis.
- Septembris toimus Noorte kliimapäev koostöös Matsalu Loodusfilmide Festivaliga – linastustest ja töötubadest võttis kokku osa 139 noort 4 koolist. Lisaks toimus aasta jooksul veel erinevaid kliimamuutuste teemalisi loenguid ja töötubasid, milles osales kokku ligi 500 noort.
- Oktoobris viisid noored õiglase kaubanduse aktivistid ellu seitse töötuba kakaotööstuse ja šokolaadi teemal.
- Eesti koolides ja noortele suunatud laagrites viidi ellu **rändeteemalisi tegevusi**, sh seminare ja külalistunde. Külalistundide läbiviimisesse kaasati ka Eestis elavaid rändetaustaga noori Süüriast, Nigeeriast, Egiptusest ja Taiwanist. Kokku osaleti 20 maailmahariduslikus tegevuses. Lisaks korraldati 8 üritust kõneisikute ringreiside raames, Eesti koolides ja noortekonverentsidel. Kõnelejatena kaasati rändevaldkonna asjatundjaid, ÜRO esindajaid, aga ka rändetaustaga noori inimesi. Kokku jõuti maailmahariduslike tegevuste ja ringreiside kaudu 1337 nooreni.
- [ÜRO matke](#) programmi raames toimus [meediakirjaoskuse ja julgeoleku teemaline seminar](#) Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituudis, [piirkondlikud ÜRO matke trennid](#) Tamsalus ja Tallinnas ning [kolmepäevane online konverents](#) ÜRO 75. juubeli ajal. Korraldajate tiim täiendas ennast meediakriitilisuse ja arutelude juhtimise valdkonnas ning otsis uusi viise, kuidas pandeemia ajal oma sihtrühmani jõuda. Tulemusena valmisid ÜRO matke formaati [tutvustavad videod](#), toimus kakskeelne [online infotund](#) ning konverentsi osalejate geograafiline mitmekesisus oli erakordselt suur. Noored ja õpetajad Eestist, Lätist, Leedust, Ukrainast, Soomest, Saksamaalt, Norrast, Mehhikost, Indoneesiast ja Jaapanist tulid kokku, et arutada naiste rolli üle julgeolekus, keskkonna ning ajalooliste konfliktide teemadel. Korraldajate tiim koosnes Eesti, Ukraina, Türgi ja Ecuadori tudengitest, kes kohtusid Tallinnas ning kaks korraldajat liitusid Zoomi vahendusel Inglismaalt ja Prantsusmaalt.

„Muusikalised teekonnad” interaktiivne sein tutvustab kümnet muusikažanrit ja nende arengut läbi rännakute ajas ning ruumis. Külastajad saavad žanrite kohta lugeda, vaadata videoid ja kuulata popmuusika näiteid.

Rändeteemaline VR film „Jagatud teekonnad” annab vaatajale võimaluse minna külla kolmele Eestisse sisse­rän­nanud välismaalasele – süürlannale, ukrainlasele ja nigeerlasele. Filmi käigus saab esitada võõrustajatele küsimusi ning heita pilgu nende kodudele nii Eestis kui päritoluriikides. Mondo on valmistanud filmi juurde loovtegevused õpilastele ning pakub ka rände ja integratsiooniteemalisi külalistunde.

Eesti esimest Aafrika regioonistrateegiat aastateks 2020–2030 esitleti virtuaalüritusel, kus vestlusringis osales ka Mondo juhatuse liige Riina Kuusik-Rajasaar. Regioonistrateegia defineerib Eesti eesmärgid ja tegevused tulevateks aastateks välispoliitika, majandussuhete, arengukoostöö ja konsulaarküsimuste valdkondades.

Vaatamata sellele, et noored olid teineteisest kaugel, nautisid nad seda hariduslikku rollimängu. Osalejad ütlisid ürituse kohta järgmist: „ÜRO matkel osalemine oli hea viis saada teadmisi, et tulla toime tänaste globaalsete teemadega“, „Mulle meeldis, et korraldajad julgustasid meid olema aktiivsed. See on ainus viis päriselt midagi õppida. Omal käel on tihti raske aktiivselt osaleda, aga on oluline seda õppida. Tavalukorras ei palu keegi sul ise initsiatiivi võtta“, „See rollimäng oli ideaalne oma mugavustsoonist välja tulemiseks ning argumenteerimise ja esinemisoskuse harjutamiseks. Neid oskuseid läheb igas eluvaldkonnas vaja“.

KAMPAANIAD JA TEAVITUS

- Kestliku arengu teemalise teavituskampaania raames valmisid plakatikomplektid [keskkoolidele](#) ning [lasteaedadele](#). Värskendati maandumislehte [Mina hoolin](#).
- Toimus rändeteemaline [avalikkuse teavituskampaania](#), millega jõuti Eestis 470 459 inimeseni. Oma rändelugusid jagasid nii Eestis elavad välismaalased, kui välisriikides elanud eestlased.
- Valmis ainulaadne [interaktiivne sein](#), mis tutvustab rände rolli popmuusika arengus ning seina juurde kuuluv haridusprogramm.
- Mondo tõstis avalikkuse teadlikkust ka läbi erinevate annetuseskutsete. Kogusime annetusi Naistefondi, Kriisfondi ja Tarkusefondi, osalesime Annetustalgutel ning tegime ühekordseid kampaaniaid: Ghana üleujutuste ohvrite toetuseks, Beiruti plahvatuses ning Ukraina metsapõlengutes kannatada saanud perede toetamiseks.

STIPENDIUMID AJAKIRJANIKELE

- Projekti „KAE kommunikatsioon” raames korraldasime stipendiumikonkursi ajakirjanikele. Aasta lõpul toimus kolm lähetust – Tuneesia, Türgi ja Keenia ning ilmus kuus erinevat meediakajastust.
- Projekti „Jagatud teekonnad” raames toimus 2020. aastal kaks stipendiumikonkurssi. Ühe konkursi raames oli eesmärgiks kajastada koroonakriisi mõju välistööjõule. Teine konkurss oli suunatud raadioajakirjanikele eesmärgiga toetada raadiosaadete sarja rände ja popkultuuri omavahelistest seostest.

KOOSTÖÖ RAHVUSRINGHÄÄLINGUGA

- 27. jaanuaril esilinastus Välisilma Dokk sarjas Jordaania pagulaslaagrites filmitud dokumentaalsaade „[Ootele pandud elud](#)”.
- Oktoobris tähistasime inimõiguste kuud ning meie eksperdid kommenteerisid linastunud dokumentaalfilme.

VIRTUAALREAALSUSFILM

- Töötasime välja Eesti esimese rändeteemalise virtuaalreaalsusfilmi (VR), mis räägib erinevatest rände põhjustest ja sisserändajate elust Eestis. Film laiem levi koolides toimub 2021. aastal.

- 2 KURSUST
- 2 SUVEKOOLI
- 5 KOOLITUSPÄEVA
- 84 KÜLALISTUNDI

- 1387 LAENUTATUD FILMI
- 7 UUT FILMI
- 3 VIDEOLOENGUT
- 2 NÄITUST

- 1 LASTE LAUL
- 1 ANIMATSIOON

Uued materjalid, filmid, näitused

Filmid: Filmikogusse lisandusid kaks filmi naiste ja laste õigustest: „[Nähtamatud käed](#)” ja „[Neidis](#)”. Kliimamuutuste teemal on uued filmid „[Anote laev](#)”, „[Aitäh vihma eest](#)”, „[Greta põlvkond](#)” ja „[Kliimamuutus – faktid](#)”.

Videoloengud: Valmisid videoloengud teemadel „[Miks me ikka veel räägime lapse õigustest?](#)”, Margit Sarv (Õiguskantsleri büroo), „[Kas naiste õigused on tõesti piiratud?](#)”, Kadi Viik (Feministeerium) ja „[Kas ettevõtlik naine on haruldane liik?](#)”, Diana Tamm (MTÜ Mondo) ja Kristi Saare (Naisinvestorite klubi).

Juhendmaterjalid: „[Amanda ja maailm](#)” toetab alushariduse õpetajaid maailmahariduslike teemade tutvustamisel. Materjal koosneb kümnest illustreeritud lastejutust ning 72-leheküljelisest juhendmaterjalist õpetajale. Materjali juurde loodi ka [lastelaul](#) ning animatsioon „[Amanda ja kõige tähtsam sõna](#)”.

„ComEdu: Koomiksid hariduse heaks” projekti raames valmis maailmaharidust ja koomiksikunsti ühendav [töötoa juhendite kogu](#), mis sisaldab praktilisi nõuandeid koomiksitöötubade korraldamiseks.

Valmis kolm ÜRO matke formaati [tutvustavat videot](#).

Valmis ka [Rändetemaatika käsiraamat \(tulevastele\) ajakirjanikele](#).

Näitused: Valmis koomiksinäitus „[Koomiksid hariduse heaks](#)” ning Silvia Pärmani fotonäitus „[Jahedad maastikud](#)”.

Uuringud: Projekti „People between the Lines” („Inimesed ridade vahel”) raames valmis uuring [Rändetemaatika kajastamine Eesti meedias: ajakirjanike arvamused ja meediasisu](#) ning [Raport: rändeteemalised meediakajastused Tšehhis, Eestis ja Slovakkias](#).

Projekti „Jagatud teekonnad” raames valmis koostöös Praxisega uuring Euroopa (sh Eesti) [noorte suhtumisest rändesse](#).

Sotsiaalne ettevõtlus

Mondo Crafts

Mondo arengukoostöö ja ekspertvabatahtlike tegevuse kaudu toetatud käsitööühistute tooteid turustab Eestis **MTÜ Mondo sotsiaalne ettevõte** Mondo Crafts OÜ.

Eestis müüakse ühistute tooteid [Mondo veebipoes](#) ning väike poenurk on ka Mondo Maailmahariduskeskuses Telliskivi Loomelinnakus. Tavaolukorras on olulisel kohal ka Mondo kogukondade ning käsitöö tutvustamine erinevatel laatadel, festivalidel ja väliüritustel, kuid seoses eriolukorra ning muude piirangutega aastal 2020, jäid kõik suuremad üritused ära. See tähendas ka käsitöömüügi käibe langust 13% võrreldes 2019. aastaga.

Samuti lükkus edasi 2020. aasta maikuusse planeeritud Ghana külastus. Koostöö kogukondadega siiski jätkus ja valikusse tuli uusi tooteid. Ghana korvid said peamiselt täiendust uute mustrite ja mudelite näol. Suurimaks saavutuseks 2020. aastal võib nimetada esimest korda konteinertranspordiga toodete saabumist Ghanast Tallinnasse, mis tähendab, et korraga saime suure koguse sheavõid, baobabiõli ja korve. Sellega sai lahendatud aastaid kestnud *sheavõi* puudus ning lisatud valikusse paar uut *sheavõist* valmistatud toodet (apelsinilõhnaline *sheavõi* ning erinevaid *sheavõist* valmistatud seepe).

Kvaliteedihüppe tegid läbi Kikooba kogukonnas Ugandas valminud korvid, kus naisteühistu tööd toetas üle aasta lähetuses olnud Euroopa humanitaarabi vabatahtlik Banesa Rodriguez. Samuti Ugandas toimetava Gulu erivajadustega õmblejate grupi valmistatud elevandid leidsid tänu „Amanda ja maailm“ õppematerjalile tee paljudesse Eesti lasteaedadesse.

Uusi ühistuid 2020. aastal ei lisandunud.

Vastutustundlik tarbimine

2020. aastal koostasime uued Fairtrade voldikud ja õiglase kaubanduse plakati, andsime loenguid koolides, töötasime poekettidega, rääkisime vastutustundlikest riigihangetest, esinesime meedias, kommenteerisime filme ja toetasime Läti ja Leedu partnereid, aga kõige enam tulemusi tõid need tegevused:

Novembris uurisime Eesti õpilaste arvamust õiglasest kaubandusest (1307 noort vanuses 15–19 aastat 25 koolist): noored tunnevad Fairtrade märgist ja usaldavad süsteemi. Kõige olulisem oli aga kasvanud usk sellesse, et tarbijad saavad oma ostukäitumisega mõjutada inimeste elu arengumaades (73%-lt 81%-le).

Õiglase kaubanduse kuu oktoobris toimus peamiselt koolides, osales enam kui 10 000 noort. Raadiomäng Kuku raadios jõudis enam kui 100 000 inimeseni ja sotsiaalmeedia mängudega jõudis enam kui 36 000 inimeseni

Mais õiglase kaubanduse päeval toimuma pidanud foorum jäi COVID-19 pandeemia tõttu ära. Tunnustasime siiski kolme uut õiglase kaubanduse sõpra: Prisma poekett, restoran Leib ja hulgimüüja Nenaly Trade.

2020. aastal oli Eestis müügil enam kui 650 erinevat Fairtrade märgisega toodet. 2019.a. kogukäive ulatus 5,5 miljoni euron (Reilukauppa andmed).

**TOETA MONDO TEGEVUSI
LÄBI TARKUSEFONDI,
NAISTEFONDI JA KRIISIFONDI
MONDO.ORG.EE/TOETA**

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	807 760	2 274 522	
Nõuded ja ettemaksed	135 875	92 741	2
Kokku käibevarad	943 635	2 367 263	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 500	2 500	3
Nõuded ja ettemaksed	2 880	2 880	2
Kokku põhivarad	5 380	5 380	
Kokku varad	949 015	2 372 643	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	57 483	3 375	4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	740 948	2 250 178	5
Kokku lühiajalised kohustised	798 431	2 253 553	
Kokku kohustised	798 431	2 253 553	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	119 090	102 329	
Aruandeaasta tulem	31 494	16 761	
Kokku netovara	150 584	119 090	
Kokku kohustised ja netovara	949 015	2 372 643	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	240	45	
Annetused ja toetused	1 349 367	1 194 034	6
Tulu ettevõtlusest	17 115	18 045	7
Kokku tulud	1 366 722	1 212 124	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-1 260 407	-1 130 910	8
Jagatud annetused ja toetused	-54 035	-45 036	9
Mitmesugused tegevuskulud	-20 898	-19 501	10
Kokku kulud	-1 335 340	-1 195 447	
Põhitegevuse tulem	31 382	16 677	
Muud finantstulud ja -kulud	112	84	
Aruandeaasta tulem	31 494	16 761	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	240	45
Laekunud annetused ja toetused	1 010 182	2 673 965
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	19 659	15 963
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-1 673 613	-406 745
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-363 135	-607 230
Väljamaksed töötajatele	-460 207	-384 170
Laekunud intressid	112	86
Kokku rahavood põhitegevusest	-1 466 762	1 291 914
Kokku rahavood	-1 466 762	1 291 914
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 274 522	982 608
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 466 762	1 291 914
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	807 760	2 274 522

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	102 329	102 329
Aruandeaasta tulem	16 761	16 761
31.12.2019	119 090	119 090
Aruandeaasta tulem	31 494	31 494
31.12.2020	150 584	150 584

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Mondo on 21.11.2007 Eesti Vabariigi asutatud mittetulundusühing. Käesolev aruanne on koostatud perioodi 01.01.2020-31.12.2020 kohta.

Raamatupidamise aruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna Poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

MTÜ Mondo ei ole koostanud konsolideeritud majandusaasta aruannet, kuna konsolideeritud näitajad ei ületa raamatupidamise seadusega kehtestatud väikese konsolideerimisgrupi tingimusi.

Raha

Raha ja pangakontodena kajastatakse rahalisi vahendeid pangas arvelduskontol.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingud on esitatud eurodes, kasutades tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

2016. aastal asutas MTÜ Mondo tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ algkapitaliga 2500 EUR. Investeeritud summa on arvestatud nominaalväärtuses. Tütarettevõtte on ettevõtte, mille üle emaettevõtte omab valitsevat mõju. Üldjuhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu, kui emaettevõtte omab otseselt või kaudselt (teiste tütarettevõtete kaudu) kokku üle poolte tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Ettevõtte bilansis kajastatakse tütarettevõtjate osad pikaajaliste finantsinvesteeringutena soetusmaksumuse meetodil.

Nõuded ja ettemaksed

a) Nõuded liikmetelt saadavate tasude osas

Nõudeid liikmemaksude ja muude liikmetelt saadavate tasude osas kajastatakse lähtudes nende laekumise tõenäosusest. Bilansis kajastatakse üksnes neid nõudeid liikmetelt saadavate tasude osas, mille laekumine on praktiliselt kindel. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid bilansis ei kajastata.

b) Nõuded osutatud teenuste eest

Nõudeid müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised varade omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kasutusrendi maksed rentnikuna kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetamismaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

a) Sihtotstarbelised finantseeringud

Saadud rahadest finantseeritakse finantseerija poolt etteantud projekti või konkreetset tegevust. Saadud rahad võetakse bilanssi kohustusena (ettemaksuna) üles ja tuludesse kantakse samas summas, mis on sama projekti kulud aruandeperoodil või lähtuvalt projekti elluviimise mahust.

Finantseeritud tegevuse lõppedes on ühingul reeglina kohustus rahastajale esitada finantsaruanne. Kasutamata jääv sihtfinantseeringu summa reeglina tagastatakse. Juhul kui sihtfinantseeringu raames teostatavad kulutused leiavad aset projekti abikõlblikkuse perioodil ning vastavad abikõlblikkuse reeglitele, kuid nende kulude katteks ei ole rahastajalt veel rahalisi vahendeid laekunud, kajastatakse need projekti kuludena antud perioodil ning kantakse tulusse sama summa ulatuses, lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Sama summa ulatuses kajastatakse nõuet rahastaja vastu. Sihtotstarbelised annetused ja toetused (sh mitterahalised annetused ja toetused) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o kajastatakse tuluna siis kui annetus/toetus muutub sissenõutavaks ja annetuse/toetusega kaasnevad tingimused on täidetud).

b) Mittesihtotstarbelised tasud ja annetused

Mittesihtotstarbelised tasud ühingu liikmetelt on liikmemaksud ja asutajaliikmete ühekordsed sissemaksed. Mittesihtotstarbelisi tasusid kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Tasusid ei kajastata tuluna enne, kui laekumine on praktiliselt kindel.

c) MTÜ Mondo on annetuste vahendaja.

Annetusi kajastatakse kui sihtotstarbelisi ja nende üle peetakse eraldi arvestust. Annetusi eraisikutelt ja firmadelt kajastatakse kassapõhiselt ja makseid annetuste saajatele samuti.

Kui MTÜ Mondo on projektis juhtpartner, siis kajastatakse saadud toetusena tuludes MTÜ Mondo osa projekti eelarvest ning ülejäänud osa toetusest, mis kuulub projektipartneritele, tulemiaruanDES ei kajastata.

Kulud

a) Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud

Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud on selliste projektidega otseselt seotud kulud, mida finantseeritakse kas sihtotstarbeliselt ühingu liikmetelt saadud tasudega või muude sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.

b) Mitmesugused tegevuskulud

Mitmesugused tegevuskulud on administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud (raamatupidamisteenuste kulud, uuringute ja konsultatsioonide kulud, bürookulud, infotehnoloogia kulud, telekommunikatsioonikulud, lähetused- ja koolituskulud, infoteenuste, avalike suhete ja meediakulud, liitude liikmemaksud, ebatõenäoliste nõuete allahindluskulu jne.)

c) Tööjõukulud

Tööjõukulude kontodele kirjendatakse põhitegevuse tööjõukulud koos maksudega.

d) Muud kulud

Muude kuludena kajastatakse muid ebaregulaarselt tekkivaid kulusid.

Sihtotstarbeliste kuludena kajastatakse ka partneritele makstud lepingulised toetused vastavalt lepinguliste väljamaksetele.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolukorrale. MTÜ käsitleb seotud osapooltena:

- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eelmises lõikes kirjeldatud isikute lähedasi pereliikmeid ja nendega seotud äriühinguid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	353	353		
Ostjatelt laekumata arved	353	353		
Muud nõuded	128 031	128 031		
Viitlaekumised	128 031	128 031		5
Ettemaksed	7 656	4 776	2 880	
Tulevaste perioodide kulud	7 656	4 776	2 880	
Muud Viitlaekumised	2 715	2 715		
Kokku nõuded ja ettemaksed	138 755	135 875	2 880	

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	2 897	2 897		
Ostjatelt laekumata arved	2 897	2 897		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10	10		
Muud nõuded	81 349	81 349		
Viitlaekumised	81 349	81 349		
Ettemaksed	9 881	7 001	2 880	
Tulevaste perioodide kulud	9 881	7 001	2 880	
Muud Viitlaekumised	1 484	1 484		
Kokku nõuded ja ettemaksed	95 621	92 741	2 880	

Lisa 3 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2019	31.12.2020
14157633	Mondo Crafts OÜ	Eesti	Muu jaemüük väljaspool kauplusi, kioskeid ja turge	100	100

2020. aastal oli Mondo Crafts OÜ (Mondo MTÜ tütarettevõtte) kahjum 2642 eurot (2019. aasta kasum oli 1736).

Mondo Crafts OÜ oluline sissetulekuallikas on müük väliüritustel ja need kõik tühistati pandeemia COVID-19 tõttu. Müüki jätkasime ja võimaldasime klientidele ostude pealekorjet Mondo kontorist.

2021. aastal loodame käibega jõuda taas vähemalt 2019. aasta tasemele. Laiendame turundust toodete paremaks müügiks veebikanalites ning loodame, et aasta teises pooles taastuvad ka müügiüritused.

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	20 886	20 886
Võlad töövõtjatele	9 090	9 090
Muud võlad	27 507	27 507
Muud viitvõlad	27 507	27 507
Kokku võlad ja ettemaksed	57 483	57 483
	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 490	1 490
Võlad töövõtjatele	1 885	1 885
Kokku võlad ja ettemaksed	3 375	3 375

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
British Council	0	13 850		0-	13 85	000		
Eesti Rahvusringhääling	0	1 196	00		-1 196	000		
Eesti Vabariigi Välisministeerium	5 996	178 513	563 915	0-	619 317	0-	23 835	152 942
Euroopa Komisjon	-454 826	3 457	487 311	0-	124 7840		-4 3803	848 82
Euroopa Komisjon (Erasmus +)	-66 074	246 166	335 761	0-	275 706	0-	28 703	268 850
Haridus- ja Teadusministeerium	02	822	0 000	0-	20 514	0-	232	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus	00		60 638	0-	848 37	0-	24 199	0
Nordic Council-	976	01	445	0-	469	000		
OSCE	0	231	00		-231	000		
Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital	00		4 000	0-	4 000	000		
Sihtotstarbelised annetused	03	28 95	32 519	0-	45 618	00		19 796
Tagasi- Tagastusnõuded	0	603	814	0-	1 346	00		71
Tallinna Ülikool	00		3 000	0-	2 694	00		306
UNESCO	-242	02	7870		-2 545	000		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-106 778	524 728	1 512 190	0-	11 84 642	0-	81 349	826 847
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-106 778	524 728	1 512 190	0-	11 84 642	0-	81 349	826 847

	31.12.2019		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Active Citizens Fund	0	0	4 950	0	-6 625	0	-1 675	0
Anna Lindh Foundation	0	0	30 999	0	-2 208	0	0	28 791
Eesti Vabariigi Välisministeerium	-23 835	152 942	667 142	0	-624 277	0	-32 579	204 551
Euroopa Komisjon	-4 380	384 882	139 388	0	-341 723	0	-13 232	191 399
Euroopa Komisjon (Erasmus +)	-28 703	268 850	64 887	0	-195 804	0	-15 388	124 618
Haridus- ja Teadusministeerium	-232	0	20 000	0	-20 000	0	-232	0
Keskkonnainvesteeringute Keskus	-24 199	0	6 072	0	-18 236	0	-36 363	0
MTÜ Jaan Tõnissoni Instituut	0	0		0	-934	0	-934	0
Sihtotstarbelised annetused	0	19 796	27 566	0	-44 427	0	0	2 935
Tagasi- Tagastusnõuded	0	71	19	0	-90	0	0	0
Tallinna Ülikool	0	306		0	-306	0	0	0
UNESCO	0	0	1 000	0		0	0	1 000
US Embassy Estonia	0	0	5 805	0	-5 189	0	0	616
Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital	0	0	9 000	0	-10 000	0	-1 000	0
Fairtrade Finland	0	0	0	0	-26 628	0	-26 628	0
Eesti Töötukassa	0	0	19 930	0	-19 930	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-81 349	826 847	996 758	0	-1 316 377	0	-128 031	553 910
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-81 349	826 847	996 758	0	-1 316 377	0	-128 031	553 910

MTÜ Mondo on allolevate projektide juhtpartner. Kuna tegu ei ole Mondo tuluga, ei ole järgnevaid summasid ülalolevas tabelis näidatud, kuid kohustused projektipartnerite ees on samuti kajastatud bilansikirjel „Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused“.

- "Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers 2", mille raames on 2020. aasta lõpuks kohustusi 86654 euro väärtuses
(31.12.19: 271323 euro)

- "Sustainable Development through Humanitarian Aid Volunteers 3", mille raames on 2020. aasta lõpuks kohustusi 100384 euro väärtuses
(31.12.19: 262111 euro)

- "I Am European", mille raames on 2020. aasta lõpuks kohustusi 0 euro väärtuses (31.12.19: 889895 euro)

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 275 952	1 134 675
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	28 994	13 748
Annetused	44 421	45 611
Kokku annetused ja toetused	1 349 367	1 194 034

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2020	2019
Rahaline annetus	73 415	59 359
Kokku annetused ja toetused	73 415	59 359

Eesti riik toetas Mondot 2020. aastal 29 rahastusega (2019. aastal 26 rahastusega.) Mondo rahastusallikad 2020 - Eesti riik: 692443 eurot (2019 - 651581 eurot), Euroopa Komisjon: 537527 eurot (2019 - 477573 eurot) annetused: 73415 eurot (2019 - 59365 eurot) muu: 45982 eurot (2019 - 23692 eurot)

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2020	2019
tulu kauba müügist	9 083	5 859
tulu teenuste müügist	8 032	12 186
Kokku tulu ettevõtlusest	17 115	18 045

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Üür ja rent	14 609	17 048	
Mitmesugused bürookulud	70 462	109 505	
Lähetuskulud	25 692	79 018	
Tööjõukulud	487 352	375 517	11
Projektide kulud	123 570	266 917	
Ostetud teenused	153 439	106 148	
Panga teenustasud	1 854	1 638	
Partneritele lepingu alusel edastatud rahad	382 978	170 356	
Kogutud omafinantseering	400	4 763	
Muud	51	0	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	1 260 407	1 130 910	

Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Afganistan - Tarkusefondi annetused Afghanistanis	2 000	0
Birma - Tarkusefondi annetused Birmasse	3 000	3 000
Ghana - Naistefondi Annetused Ghanasse	3 996	1 150
Ghana - Tarkusefondi annetused Ghanasse	8 272	10 075
Gruusia - Naistefondi Annetused Gruusiasse	1 500	0
Keenia - Tarkusefondi annetused Keeniasse	8 376	15 814
Süüria - Jagatud annetused Süüria pagulastele	0	1 018
Uganda - Tarkusefondi Annetused Ugandasse	5 052	3 500
Uganda - Naistefond Annetused Ugandasse	1 000	0
Ukraina - Jagatud annetused Ukrainas	4 780	0
Jeemen - Kriisifondi annetused Jeemen	5 604	9 674
Keenia - Naistefondi Annetused Keeniasse	0	600
Liibanon - Kriisifondi annetused Liibanon	10 000	0
Üldkulud annetused	455	205
Kokku jagatud annetused ja toetused	54 035	45 036

Afganistan suunal kasutatud annetused ei sisalda 400 EUR väärtuses (2019: 2763 EUR) omafinantseeringut. Need summad on kajastatud 8. lisas.

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019
Üür ja rent	10 468	6 618
Mitmesugused bürookulud	2 241	4 219
Lähetuskulud	922	2 047
Koolituskulud	0	180
Kulud kaupadele	3 616	2 264
Panga teenustasud	1 132	1 248
Muud	2 519	2 925
Kokku mitmesugused tegevuskulud	20 898	19 501

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	359 306	279 524
Sotsiaalmaksud	120 841	94 108
Puhkusereserv	7 205	1 885
Kokku tööjõukulud	487 352	375 517
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	19	15

Tööleping: 15 (2019: 11)

Töövõtuleping: 1 (2019:1)

Juhatuselise liikme leping ja tööleping: 3 (2019: 3)

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2020	31.12.2019
Füüsilisest isikust liikmete arv	8	8

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020	2019
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste ostud
Tütarettevõtjad	4 415	265

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	73 918	57 181

MTÜ Mondo Nõukogu liikmete tehtud annetused MTÜ Mondole on 130 eurot 2020 aastal (2019 - 136 eurot)

Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Mondo MTÜ allkirjastas järgnevad lepingud aastal 2021 (27.04.2021 seisuga):

- 1) COVID-19 mõjude leevendamine hariduses: digipädevuste tõstmine Ida-Aafrikas (AFR21), 388 195 eurot
- 2) ALF Võrgustiku koordineerimine (ALFNET1), 8 880 eurot
- 3) UNESCO ühendkoolide tegevuste toetus 2021 (HM21), 20 000 eurot
- 4) Jagatud teekonnad, faktid ja lood rändest 21. Sajandil (IAE projekti kaasfinantseering KUL21), 20 000 eurot
- 5) Päikeseenergia töötavate mobiilsete õppekeskuste rajamine Kakuma pagulaslaagris Keenias (KIK21), 192 037 eurot
- 6) Õiglane toidulaud: inimõiguste toetamine ja kliimamuutuse pidurdamine toidupoodide tarneahelates (EW21), ACF koostöös MTÜ Estwatchiga, 7 065 eurot

Seoses COVID-19 viirusest tingitud eriolukorra kehtestamisega nii Eestis kui ka meie partnerriikides oli kevadel 2020, ja uuesti kevadel 2021 Mondo töö mitmete projektide lõikes märkimisväärselt häiritud. Kehtestatud piirangute tõttu olime sunnitud vähendama, ümber korraldama või edasi lükkama mõne käimasoleva projekti tegevusi, vastavad ümberkorraldused ja ajakava muutused said rahastajatega kooskõlastatud.

Euroopa Komisjoni otsusega peatati juba alates 2020. märtsist uute Euroopa Liidu humanitaarabi vabatahtlike konkursid ja vabatahtlike valikuprotsess ja neid ei ole tänaseni avatud. Sellega seoses pikendati käimasolevate vabatahtlike lähetamise projektide lõpptähtaegasid.

Maailmahariduse erinevates projektides on füüsilisel kujul koolitused ja sündmused üle viidud veebi ning tegevused, mis vajavad füüsilisi kohtumisi või reisimist, on lükatud edasi olukorra leevenemiseni.

Märtsis 2021 avas Mondo kontori Kampalas, Ugandas, mille eesmärgiks on muuta oma arengukoostöö ning humanitaarabi tõhusamaks ja nähtavamaks ning aidata hoida ja laiendada Mondo kontaktvõrgustikku Ugandas ja teistes Ida-Aafrika riikides. Tegemist on Mondo esimese esindusega väljaspool Eestit.

Juhtkonna hinnangul ei ole aruande kinnitamise seisuga olulist ebakindlust MTÜ Mondo tegevuse jätkuvuse osas.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ Mondo üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud MTÜ Mondo (ühing) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2020 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ühingu finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ühingust sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatus standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusale.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ühingu likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ühingu raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusale. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ühingu sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ühingu suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kairi Luigelah-Teder

Vandeauditori number 546

Audit & Consult OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 280

Telliskivi tn 60/1, Tallinn, Harju maakond, 10412

19.05.2021